

VaK Bruntál a.s.

Ochrana oznamovatelů trestné činnosti

Týká se procesu: **ochrana oznamovatelů**

Číslo vydání:

1

Platnost/účinnost od:
1.1.2024

Číslo výtisku:

1

Číslo revize:

0

Směrnice pro ochranu oznamovatelů trestné činnosti

	ZPRACOVAL	PŘEZKOUMAL	SCHVÁLIL
FUNKCE	ředitel	ředitel	Představenstvo společnosti
JMÉNO	Ing. Jaroslav Jouza	Ing. Jaroslav Jouza	
PODPIS			
DATUM	6.12.2023	6.12.2023	14.12.2023

1. Úvod

Zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“) společně se zákonem č. 172/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů v České republice, mají za cíl podporovat etiku a transparentnost v pracovním prostředí.

Zákon stanovenému okruhu zaměstnavatelů (povinných subjektů) ukládá povinnost zavést vnitřní oznamovací systém, prostřednictvím kterého budou oznamovatelé oprávněni činit oznámení, jejichž důvodnost bude posuzovat nestranná tzv. příslušná osoba, která bude povinnému subjektu navrhopvat přijetí opatření, přičemž zaměstnavatel – povinný subjekt je povinen zajistit, že oznamovatel v souvislosti s učiněním oznámení nebude vystaven tzv. odvetnému opatření.

Organizace jsou povinné nastavit interní oznamovací mechanismus, který umožní zaměstnancům, osobám v obdobném pracovněprávním vztahu nebo třetím osobám, které mají přístup k informacím organizace podávat oznamování v souladu se Zákonem. Tento mechanismus by měl být snadno přístupný, anonymní a důvěrný, aby oznamovatelé měli pocit bezpečí při podávání oznamování (email, telefonní linka, voice mail, webové platformy, zajištění neutrálního místa pro osobní schůzku s příslušnou osobou). Oznamovací mechanismus musí zajistit, že oznamování bude řádně vyšetřováno a odpovídající opatření budou přijata. Vnitřní oznamovací systém musí umožňovat ústní i písemný způsob oznámení, včetně možnosti osobního oznámení.

Za tímto účelem vypracovala společnost VaK Bruntál a.s. vnitřní směrnici pro ochranu oznamovatelů trestné činnosti.

2. Určení povinné osoby

Rozhodnutím představenstva společnosti byla učena tato osoba oprávněná pro přijetí a vyřízení oznámení o trestné činnosti:

Ing. Petr Klouda, předseda představenstva.

Tel. č. 702 218 951

e-mail: klouda.rymarov@gmail.cz

3. Způsob podání oznámení

Oznámení lze podat telefonicky, elektronicky na uvedenou e-mailovou adresu nebo písemně. Pokud o to oznamovatel požádá, je příslušná osoba povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne kdy o to oznamovatel požádal. O ústním oznámení je nezbytné pořídit písemný nebo zvukový záznam. V případě zvukové nahrávky je nezbytné rovněž zaznamenat souhlas oznamovatele s pořízením zvukového záznamu. Příslušná osoba je dále povinna zaslat oznamovateli vyrozumění o přijetí oznámení do 7 dnů od jeho přijetí.

Oznámení musí obsahovat údaje o jménu, příjmení a datu narození nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, ledaže Zákon stanoví jinak. Neobsahuje-li oznámení tyto náležitosti a nevyjde-li totožnost oznamovatele najevo ani dodatečně, nelze oznamovateli ochranu před odvetnými opatřeními poskytnout. Povinná osoba nemá povinnost vyšetřovat anonymní oznámení, i takové oznámení však příslušná osoba zaznamenaná v evidenci údajů o přijatých oznámeních.

Učiní-li oznamovatel oznámení v souladu se Zákonem, přísluší oznamovateli ochrana před tzv. odvetným opatřením. Tam, kde to povaha oznámení vyžaduje a oznamovatel má oprávněné důvody se domnívat, že oznámení je nezbytné pro odhalení protiprávního jednání, může oznamovatel v souvislosti s oznámením porušit bankovní tajemství, obchodní tajemství, smluvní povinnost mlčenlivosti nebo povinnost mlčenlivosti podle daňového řádu. Takovým jednáním však nesmí být spáchány trestné činy. Neprolomitelná je povinnost mlčenlivosti advokáta, soudce, notáře, státního zástupce, exekutora nebo při poskytování zdravotních služeb nebo mlčenlivost ve vztahu k utajovaným informacím v trestním řízení.

Za odvetné opatření se považují jednání v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli může způsobit újmu, jako rozvázání pracovního poměru, zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti, odvolání z místa vedoucího zaměstnance, snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku, přeložení nebo převedení na jinou práci. Odvetnému opatření nesmí být vedle oznamovatele vystaven ani další okruh osob stanovených Zákonem, které zpravidla nějakým způsobem oznamovateli v souvislosti s učiněním oznámení poskytovaly pomoc.

4. Způsob vyřízení oznámení

Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle Zákona nebo se jedná o oznámení nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele. Pokud je oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba navrhne opatření k nápravě a prevenci a povinný subjekt poté rozhodne o jeho přijetí. Pokud toto opatření nepřijme, může povinný subjekt přijmout jiné vhodné opatření. Opatření musí představovat adekvátní reakci, musí být přijata opatření, která odstraní závadný stav a zabrání opakování dané situace. Navržené opatření nesmí prozradit totožnost oznamovatele. Může se jednat například o podání trestního oznámení nebo o odstranění závadného stavu, postih vadného jednání, vymáhání škody způsobené vadným jednáním, změnu nastavených interních procesů povinného subjektu, zavedení monitoringu a kontroly dodržování interních pravidel a procesů, školení zaměstnanců a komunikace vedení dovnitř a navenek organizace. Následně je opět oznamovatel písemně vyrozuměn o výsledku jeho oznámení a o přijatých opatřeních.

Po přijetí oznámení příslušná osoba musí posoudit, zda oznámené jednání nenaplnuje znaky skutkové podstaty trestného činu. Pokud se oznámení zakládá na relevantních okolnostech a není zjevně nepravdivé a nedůvodné, musí být přijata potřebná opatření. Pokud tak učiněno nebude, může oznamovatel oznámit i samotný skutek spočívající v zatajování.

Pokud bude oznámení vyhodnoceno jako nedůvodné, bude proveden záznam, ve kterém budou zachyceny veškeré provedené kroky a rozsah interního šetření, které vedly k závěru o nedůvodnosti a tento rovněž bude k záznamu přiložen.

5. Závěr

Oznamovatel, který podá vědomě nepravdivé oznámení, nepožívá ochrany dle Zákona a může se dopustit trestného činu pomluvy nebo křivého obvinění. Současně se vystavuje hrozbě uložení pokuty až do výše 50.000,- Kč.

Oznamovatel není povinen šetřit taková oznámení, která byla již dříve prověřována a bylo zjištěno, že nebyly porušeny žádné zákony nebo předpisy. Takováto oznámení budou automaticky považována za neoprávněná.

Příslušná osoba je poté povinna uchovávat podaná oznámení a vést evidenci údajů o přijatých oznámeních v elektronické podobě po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení. Přístup k uchovávaným oznámením má pouze příslušná osoba, která je za zajištění důvěrnosti oznámení osobně odpovědná.